

ПОРЯДОК
конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт
для фінансування за бюджетною програмою КПКВК 6541230
«Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень»

1. Загальна частина

1.1. Порядок конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт для фінансування за бюджетною програмою КПКВК 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (далі – Порядок) визначає процедуру проведення конкурсного відбору наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок установ НАН України, що їх заплановано до виконання за рахунок коштів, виділених за бюджетною програмою КПКВК 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень», за такими напрямками їх використання (далі – напрями):

- підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок;
- проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок молодими вченими шляхом створення на конкурсних засадах дослідницьких лабораторій (груп) молодих вчених;
- проведення на конкурсній основі спільних міжнародних наукових досліджень.

1.2. Порядок розроблено з урахуванням:

- Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті Національній академії наук для підтримки розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 641 (зі змінами);
- Порядку проведення конкурсного відбору наукових, науково-технічних робіт, що плануються до виконання за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.09.2018 № 739;
- Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженого постановою Президії НАН України від 19.12.2018 № 339 (зі змінами).

1.3. Строк виконання наукових і науково-технічних робіт (далі – роботи) визначають окремо для кожного напрямку (окрім напрямку «Проведення на конкурсній основі спільних міжнародних наукових досліджень») згідно з умовами конкурсу, і він не може становити більше двох років.

1.4. Конкурсний відбір робіт проводять за відповідності поданих запитів до оголошених умов конкурсу, наявності в цих запитах обґрунтування потреби в коштах і детального розрахунку витрат, а також з урахуванням необхідності та можливості досягнення відповідних результативних показників.

2. Проведення конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт за напрямом «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок»

2.1. У конкурсі за цим напрямом бюджетної програми можуть брати участь лише ті наукові підрозділи наукових установ НАН України, які за результатами оцінювання ефективності діяльності установи, проведеного відповідно до Методики оцінювання ефективності діяльності наукових установ Національної академії наук України, затвердженої постановою Президії НАН України від 15 березня 2017 р. № 75 (зі змінами), віднесені до категорії А (мають вагомі наукові і практичні результати широкого національного і міжнародного значення).

Частка прикладних досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, відібраних за конкурсом, має складати не менше 70% від загальної кількості робіт за цим напрямом бюджетної програми.

2.1.1. Конкурс проводять за такими етапами:

- оголошення конкурсу;
- подання запитів;
- наукова експертиза запитів;
- конкурсний відбір робіт;
- затвердження робіт, відібраних за конкурсом.

2.1.2. Строк виконання робіт становить від одного до двох років.

2.2. Оголошення та організація проведення конкурсу.

Конкурс на проведення наукових і науково-технічних робіт оголошує Президія НАН України. Водночас Президія НАН України затверджує пріоритетні напрями наукових і науково-технічних робіт, за якими проводитиметься конкурс, визначає окремі вимоги щодо проведення конкурсу та доручає Науково-організаційному відділу Президії НАН України оприлюднити оголошення про конкурс, розмістивши його на веб-сайті НАН України не пізніше, ніж за 30 днів до закінчення терміну подачі заявок.

Секції НАН України за поданням науково-координаційних рад секцій НАН України з урахуванням пропозицій відповідних відділень НАН України вносять на розгляд Президії НАН України пропозиції щодо пріоритетних напрямів наукових і науково-технічних робіт, за якими проводитиметься черговий конкурс (далі – пріоритетні напрями).

Конкурс проводять конкурсні комісії за пріоритетними напрямками (далі – конкурсні комісії), що створюють секції НАН України за поданням науково-координаційних рад секцій НАН України та з урахуванням пропозицій відділень НАН України. Під час формування складу конкурсних комісій має бути забезпечено уникнення конфлікту інтересів, зокрема члени комісії за певним пріоритетним напрямом не мають права бути виконавцями робіт, поданих на конкурс за цим напрямом. До складу комісій мають входити не менше 50% фахівців, які не працюють в НАН України.

Голови відповідних секцій НАН України затверджують склади конкурсних комісій, а голови конкурсних комісій забезпечують уникнення конфлікту інтересів.

Положення про конкурсну комісію, в якому визначено порядок її роботи, орієнтовні критерії, що підлягають кількісному та якісному оцінюванню і якими мають керуватися члени конкурсної комісії та експерти, затверджується окремим рішенням Президії НАН України.

2.3. Подання запитів.

2.3.1. Для участі у конкурсі науковий підрозділ наукової установи НАН України подає запит за формою згідно з додатком 5 до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженого постановою Президії НАН України від 19.12.2018 № 339 (зі змінами).

2.3.2. Попередній розгляд запитів здійснює вчена рада тієї установи, до якої входять підрозділи, що подають запити. У разі погодження вченою радою запиту його подають до конкурсної комісії за відповідним пріоритетним напрямом разом із протокольним рішенням вченої ради установи.

2.3.3. Науковий підрозділ установи при Президії НАН України подає запит до конкурсної комісії відповідно до тематики запиту.

2.3.4. Перелік робіт, поданих на конкурс, оприлюднюється на сайті НАН України.

2.4. Наукова експертиза запитів.

2.4.1. Конкурсні комісії встановлюють відповідність запитів на виконання робіт до пріоритетних напрямів і умов конкурсу та забезпечують об'єктивність і незалежність наукової експертизи цих запитів шляхом:

- використання баз експертів у різних галузях науки, які мають наукові публікації (за останні 5 років) за відповідним пріоритетним напрямом;

- залучення до експертизи сторонніх експертів із закладів вищої освіти, установ національних галузевих академій наук та іноземних експертів;

- запобігання виникненню конфлікту інтересів під час визначення експертів для оцінювання запиту – вони не повинні мати спільних наукових публікацій протягом останніх 5 років з авторами запиту.

2.4.2. Експертизу кожного запиту здійснюють на основі експертних анкет не менше, ніж два експерти, які надають окремі висновки.

2.4.3. До експертизи не залучають виконавців робіт, поданих на конкурс, а також керівників наукових установ, наукові підрозділи яких є учасниками конкурсу.

2.4.4. У випадку суттєвої розбіжності оцінок експертів щодо одного і того ж запиту належить призначити повторну експертизу цього запиту із залученням інших експертів.

2.4.5. Дані про експертів, інформація щодо проходження експертизи та її результати є конфіденційними для виконавців.

2.4.6. Після проведення наукової експертизи запитів конкурсна комісія з урахуванням експертних оцінок визначає підсумкову оцінку кожного поданого на конкурс запиту та на цій основі складає рейтинговий список робіт.

За необхідності конкурсні комісії можуть заслуховувати презентаційні доповіді керівників робіт.

2.5. Конкурсний відбір робіт.

2.5.1. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт здійснюється на основі результатів наукової експертизи запитів та рейтингового списку робіт і з урахуванням спрямованості роботи на розв'язання безпосередніх проблем національної безпеки України, її відновлення у повоєнний час, а також з дотриманням вимоги до частки прикладних досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, зазначеної у абзаці другому підпункту 2.1 цього Порядку.

2.5.2 Для фундаментальних робіт-переможців конкурсу позитивні результати експертної оцінки, здійсненої в рамках конкурсу, є підставою для надання Експертною радою з питань оцінювання тем фундаментальних науково-дослідних робіт при Національній академії наук України висновку щодо доцільності виконання цих робіт за рахунок коштів Державного бюджету.

2.5.3. Результати конкурсного відбору робіт, погоджені головами відповідних секцій НАН України (для установ при Президії НАН України – погоджені також головним ученим секретарем НАН України), належить оприлюднити на сайті НАН України та подати до Президії НАН України, яка визначає та затверджує до виконання остаточний перелік робіт.

2.6. Установа-виконавець та НАН України укладають договір на виконання роботи на відповідний рік (після першого року виконання – з урахуванням підсумків проміжного звіту) згідно з п.4.2 Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженого постановою Президії НАН України від 19.12.2018 №339 (зі змінами).

Технічне завдання на виконання роботи, відібраної за конкурсом та затвердженої до виконання рішенням Президії НАН України, затверджує голова відповідної секції НАН України, а для установ при Президії НАН України – головний учений секретар НАН України.

2.7. Реєстрація, облік і поточний контроль за виконанням робіт, відібраних за конкурсом, а також оцінка результатів та приймання завершених робіт здійснюються відповідно до пунктів 5 і 6 Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженому постановою Президії НАН України від 19.12.2018 № 339 (зі змінами).

2.8. З метою оперативного розв'язання актуальних завдань підвищення обороноздатності України Президія НАН України щорічно оголошує загальноакадемічний конкурс на проведення наукових і науково-технічних робіт за Цільовою науково-технічною програмою оборонних досліджень НАН України.

Конкурсний відбір наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок здійснюється згідно з Положенням про порядок конкурсного відбору та виконання установами НАН України робіт за Цільовою науково-технічною програмою оборонних досліджень НАН України, затвердженим відповідною постановою Президії НАН України. Пріоритетні напрями цього конкурсу щорічно визначають підрозділи Міністерства оборони України, які разом з підприємствами оборонно-промислового комплексу України – потенційними споживачами науково-технічної продукції здійснюють зовнішню експертизу запитів.

3. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт за напрямом «Проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок молодими вченими шляхом створення на конкурсних засадах дослідницьких лабораторій (груп) молодих вчених»

Конкурсний відбір робіт за цим напрямом і відповідне створення на конкурсній основі дослідницьких лабораторій (груп) молодих вчених здійснюється згідно з Положенням про гранти НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, затвердженим постановою Президії НАН України від 30.05.2018 № 183 (зі змінами).

4. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт за напрямом «Проведення на конкурсній основі спільних міжнародних наукових досліджень»

Конкурсний відбір робіт за цим напрямом здійснюється за рішеннями Президії НАН України про проведення спільного конкурсу з міжнародними або закордонними науковими організаціями (фондами). Порядок цього відбору визначається відповідними угодами, укладеними з ними НАН України.

5. Погодження порядку конкурсного відбору

Порядок конкурсного відбору за напрямами, зазначеними в розділах 2, 3 і 4 цього Порядку, визначає Національна академія наук України за погодженням з Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

6. Затвердження результатів конкурсного відбору

Результати конкурсного відбору за напрямами, визначеними в розділах 2, 3 і 4 цього Порядку, затверджуються рішенням Президії НАН України із зазначенням строків виконання та виконавців за кожною роботою, оприлюднюються на веб-сайті НАН України протягом п'яти робочих днів з дня прийняття такого рішення.